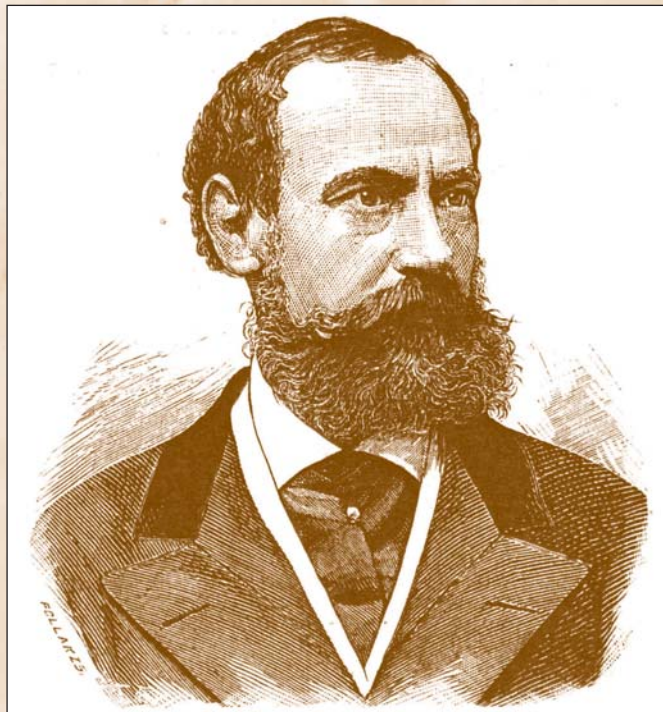

Tisza Lajos elnöki beszéde az Országos Erdészeti Egyesület 1876. évi rendes közgyűlésén II.

Budapesten, 1876. december hó 17-én

Hivatali elődöm, Keglevich Béla gróf elismeréssel említendő buzgalmának, s az egyesület több lelkes tagjának sikerült a közfigyelmet egyesületünk irányába megnyerni, s midőn hazai erdőbirtokosaink és a szakférjak zálogát látták annak, hogy jó célra tett áldozataik kétségtelenül a magyar kulturális érdekek szolgálatára fordíthatnak, nem késték egyesületünk jövőjét alapítványokkal biztosítani, valamint hova tovább hajlandóbbakká lettek azok is évdíjas rendes tagjaink körébe sorakozni, kiket valódi hazafias érzelem vezetett arra, hogy hazánk erdőgazdaságának ügyét szellemi és anyagi gyámolításukkal segítsék elő.

Egyesületünk pénztári számadásait vizsgálva, örömmel szerezhettünk meggyőződést a vagyoni állapot kedvező fejlődéséről. Csalhatatlan bizonyítéka ennek, hogy már 1867-ben a tőkevagyon 17.469 forintot tett, 1871-ben pedig már 43.692 ft-ra és 1875-ben, midőn az egyesület elnökségét átvettem, az Erdészeti Lapokba fektetett 6000 forinton kívül 47.272 ft-ra rúgott, míg a t. közgyűlésnek fölülvizsgálat végett most bemutatott számadás vizsgálat szerint folyó évi május hó 25-én 57.800 forintból állott.

Tagadhatatlan, hogy az önálló vagyonszerzés az ily közhasznú, avagy tudományos intézetre nézve nem öncél, de szellemi munkásságának állandó biztosítására mellőzhetetlen eszköz. Éppen azért helyeslésünkkel kell, hogy találkozzék az egyesület lefolyt évtizedes működésében azon kiváló gondozással ápolott törekvés, mely a jövő anyagi érdekeinek minden részről helyesléssel találkozott biztosítására irányult és a melynek köszönhetjük ma azt, hogy az Országos Erdészeti Egyesület vagyoni állapota máig oda fejlődött, hogy e részben az egyesület jövőjét biztosítottak tekinthetjük.

És ha eddig azon közgyűlési határozatnak, hogy egyesületünk vagyonának ingatlanokba elhelyezése szempontjából, az

egyesület saját házat szerezzen, meg nem felelhettünk; ennek oka részint a fővárosi ingatlanok árának magasságában, részint azon körülményben keresendő: hogy az összes tőkének ily módon való lekötése lehetetlenné tette volna az egyesület kitűzött szellemi céljaira bármit is fordíthatni, míg ezen határozat kivételének elhalasztásával a lefolyt évtized alatt míg egyfelől anyagi tekintetben örvendetes eredményt mutathat fel, addig másfelől szellemi tekintetben is megtörtént az, mit az egyesülettől anyagi körülményeihez arányban várni lehetett. Meggyőződésem szerint várnunk kell tehát azon üdvös eszme létesítésével mindaddig, míg tőkevagyonunk még tetemesebb összegre fog emelkedni.

Az erdészeti szakismereteknek magyar nyelven való terjesztése, s magának az erdészeti tudományoknak anyanyelvünkön való művelése érdekében nem csekély tevékenységet fejtett ki az egyesület. Az egyesület kiadásában jelent meg az első erdőművelési önálló szakmunka az Illés Nándor tagtársunk által írt Erdőtenyésztéstan; valamint az egyesület által kitűzött pályadíjak hozták létre az alsóbbrendű műszaki segédzemélyzet és a nép számára Bedő Albert által írt Erdőőr; s az Illés Nándor és Fekete Lajos urak által együttesen írt Közerdész című műveket, melyek kétségkívül nem kevés befolyással bírnak arra, hogy a magyar népek épen azon tagjai ismerhessék fel az erdők becsét és okszerű kezelési módját, kik annak ápolására hivatva vannak, vagy annak kebelén élnek.

Addig, míg az egyesület által képviselt erdőgazdasági érdekek hathatósabb előmozdítása végett az Erdészeti Lapok saját tulajdonunkba jöhettek, habár csekély, de erőntől telhető anyagi segéllyel járultunk ezen lapok kiadási költségeihez, míg 1873-ban azok tulajdonjogának megszerzésére 6000 forintot fordítottunk, s ez idő óta említett közlönyünk hasábjain szintén fokozott munkásságot fejtünk ki erdőgazdaságunk érdekei megővése körül.

Az erdészeti szakismeret terjesztésének, s az erdészet iránti érdeklődés felkeltésének egyik hathatós eszköze volt azon gyakorlat, hogy az egyesület közgyűléseit rendszeren az ország egyik vagy másik erdőgazdag vidékén tartotta meg. Az ily közgyűléseinken tárgyalt erdészeti szakkérdések és a helyi erdőgazdasági szemlék nem kis mértékben szolgáltak úgy az eszmék kölcsönös tisztázására, mint az ismeretek és tapasztalatok öregbítésére.

Ily közgyűléseken többször nyílt alkalom magának a gazdaság gyakorlati kezelésének szempontjából is messze kiható hasznos szakvéleményt adni egyes vidékek tisztelt közönségének, mint ez például Debreczen és Kassa városaiban történt. S ha a jelen esetben eltértünk ezen üdvös gyakorlattól, annak csakis a titkári jelentésben bővebben kifejtett kényszerűség az oka.

Nem mulasztotta el az egyesület ugyanezen idő alatt az erdő-törvény létrejövetele érdekében is megtenni mindazt, mi módjában állott. Már 1868-ban az Országos Magyar Gazdasági Egyesülettel együtt beterveztett a m. k. földművelési minisztériumhoz egy erdő-törvényjavaslatot, mely, hogy eddig törvényé nem lehetett, habár a kormány azt folyton figyelmére méltatta, a sürgősebb természetű teendőket előtérbe lépésének kell tulajdonítanunk.

Ezt illetőleg azonban kötelességemnek tartom megemlíteni, hogy a törvényjavaslat, miként erről már a t. tagtársak is tudomással bírnak, a földművelési minisztérium kívánságára, az egyesület részéről ez évben rajra átdolgoztatott, s most egy, a földművelési minisztérium által alakított szakbizottság által tárgyalatik, s remélhetőleg rövid idő alatt a törvényhozás elé terjesztetik.

A vadászati törvényjavaslat készítése szintén egyik tárgyát képezte egyesületünk munkásságának, s bár később a mi tervezetünknek nem egészen megfelelő értelemben hozott is meg a vadászati törvény, mindazonáltal tagadhatatlan, hogy az vadászati viszonyaink javítására jótékony befolyással volt.

Tanáccsal vagy véleménnyel szolgáltunk mindezek mellett mindannyiszor, mikor felkerestek úgy a királyi kormánynak, mint egyes erdőbirtokosoknak.

A lefolyt tíz év nevezetesebb mozzanatainak felemlítése után, midőn megjegyezném, hogy az utolsó közgyűlés óta a választmány által tett intézkedések rövid foglalata az egyesületi titkár részéről fog előadatni, át kell térnem azon tárgyakra, melyekkel jelen közgyűlésünk munkálkodása alapján az új évtizedet megkezdendők leszünk.

Azon teendőknél kívül, melyek az alapszabályok a rendes közgyűléseknek, hogy mondjam köteles tárgyát képezik, első helyen kell megemlítenem az alapszabályok módosítását, melyet a 10 évi működés alatt szerzett tapasztalat tett szükséges-

sé, s melyet már a Kalocsán tartott egyesületi közgyűlés is elrendelt.

Az alapszabályok módosításával kapcsolatban terjesztetik elő az igazgató választmány részéről azon egyfelől hazafiúi kegyeletos érzésből eredő és másfelől az egyesület szellemi működésének állandó biztosítását célzó javaslat, mely a Deák Ferencz Alapítvány czime alatt 10,000 forint tőke létesítését ajánlja azon rendeltetéssel, hogy annak évi kamatja erdészeti irodalmi pályadíjakra esetleg az egyesület szakközlönyébe felveendő jelesebb munkák jutalmazására fordíttassék.

Nem kételkedvén abban, hogy a t. közgyűlés e javaslatot helyesen ismerve, elfogadja, bátran el merem mondani, hogy a megjelölt alapítvány létesítése nem csak a múlt évtized munkásságának képezi dicső befejezését, de a mai gyűléssel elkezdődő új évtized működésének is fényes emlékü megörökítése leendő.

A megállapítás végett előterjesztett jövő évi költségvetést azon kijelentéssel bocsáthatom a t. közgyűlés tárgyalása alá, hogy az az eddigi tényleges viszonyok alapján és mérsékelt számítással készítettett, s hogy pénztári viszonyaink öröndetes javulásáról tanúskodik.

Jelen közgyűlésünk tanácskozásának másik fontos tárgyát képezi az erdők tiszta jövedelmének megadóztatása ügyében a kataszteri erdőbecslők részére kiadott miniszteri utasítás fölötti véleménynyilvánítás.

Bármennyire meglegyünk is arról győződve, hogy alkotmányos kormányunknak nincs céljában a földbirtok aránytalan megterhelhetése, sőt, hogy a folyamatban lévő földadósorozati munkálatok inkább az adótehernek épen arányos megosztását czélozzák: igazgató választmányunk a kérdést még is oly közérdekűnek és az egyesület hivatásával annyira összetartozandónak vélte, miszerint nem teheté azt, hogy a közgyűlésnek a kiadott utasítás fölötti illetékes nézet-nyilvánításra alkalmat ne nyújtson.

Fontosabb teendőink egyike a műszaki szolgálatra szükséges szakszemélyzet mikénti nevelésének kérdése. Ez ügy hazánkra nézve az összes hazai erdőállomány okszerű kezelése érdekében kiváló horderővel bír, és pedig nemcsak azért, mert a nagyobb erdőbirtokosoknál követendő intenzívebb gazdálkodás akadálytalan működésére nélkülözhetlen a kellő szakismerettel bíró segédszemélyzet, hanem azért is, mert Magyarországon igen jelentékeny a kisebb terjedelmű erdőket bíró községek és kisbirtokosok száma, kik magasabb szakképzettségű erdészeket nem tarthatnak, de akiknek kis terjedelmű erdőbirtokát, a kisebb körű, de kellő szaknevelés és más nagyobb erdőgazdaságokban nyerhető tapasztalatok megszerzése után az ilyen kevesebb fizetést igénylő és kisebb munkakörre alkalmas egyének is, az erdő-törvény létrejötte által biztosított felügyelet alatt, jó sikerrel kezelhetik.

Az igazgató választmány kiegészítése, illetőleg az alelnöki tisztség betöltése és egy választmányi tag megválasztása szintén mostani teendőink közé tartozik. Megvagyok győződve, hogy a t. közgyűlés kitüntető bizalmával azon férfiakat fogja megtisztelni, kikben az egyesületi igazgatás számára avatott ismeretű ügybuzgó tagokat nyerhetünk.

Midőn végül az előtünk lévő tárgysorozatba felvett ügyeknek higgadt elintézését a t. közgyűlés figyelmébe ajánlván, a közgyűlést ezennel megnyitom: a t. tagtársakat egyszersmind felkérem, hogy a sorban előveendő kérdések minél alaposabb megoldásához ismert ügybuzgóságukkal és tapasztalt szakismeretükkel hozzájárulni szíveskedjenek.

Erdészeti Lapok, 1877. január